

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielewicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Andrzej Stępka

w sprawie D. K.

obwinionego z art. 161 k.w.

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 23 lipca 2024 r., w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
kasacji wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich na korzyść
od wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze
z dnia 30 listopada 2023 r., sygn. VII Ka (w) 250/23,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Krośnie Odrzańskim
z dnia 31 sierpnia 2022 r., sygn. akt II W 316/20,

**uchyla zaskarżony wyrok oraz utrzymany nim w mocy wyrok
Sądu Rejonowego w Krośnie Odrzańskim z dnia 31 sierpnia 2022
r., sygn. akt II W 316/20, i postępowanie, prowadzone przeciwko D.
K. o czyny określone w art. 161 k.w., na podstawie art. 45 § 1 k.w.
w zw. z art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. umarza, a kosztami procesu obciąża
Skarb Państwa.**

Małgorzata Gierszon Wiesław Kozielewicz Andrzej Stępka

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Krośnie Odrzańskim wyrokiem z dnia 31 sierpnia 2022 r., sygn. akt II W 316/20, uznał obwinionego D. K. (K.) za winnego tego, że „nie będąc do tego uprawnionym, **w dniu 30 października 2020 r.** w bliżej nieustalonym czasie, pozostawił samochód marki [...] nr rej. [...] w lesie Nadleśnictwa C. Leśnictwa C. oddz. [...] w miejscu do tego nieprzeznaczonym,” tj. wykroczenia z art. 161 § 1 k.w., oraz za winnego tego że: „**w dniu 30 października 2020 r.**, około godz. 12:40, nie będąc do tego uprawnionym, wjechał do lasu Nadleśnictwa C. Leśnictwa C. oddz. [...] samochodem marki [...] nr rej. [...] w miejsce, w którym jest to niedozwolone” tj. wykroczenia z art. 161 k.w. i za to na podstawie art. 161 k.w. w zw. z art. 9 § 2 k.w. wymierzył mu łącznie karę 300 złotych grzywny (k. 154).

Od tego wyroku apelację złożył obwiniony D. K. (k. 176 -1 91).

Po rozpoznaniu tej apelacji Sąd Okręgowy w Zielonej Górze wyrokiem **z dnia 30 listopada 2023 r.**, sygn. akt VII Ka (w) 250/23 utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Krośnie Odrzańskim (k. 205).

Od wyżej wymienionego wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze, kasację złożył Rzecznik Praw Obywatelskich. Zaskarżył ten wyrok w całości na korzyść obwinionego D. K. W kasacji **zarzucił** rażące naruszenie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. polegające na utrzymaniu w mocy zaskarżonego osobistą apelacją D. K. wyroku Sądu Rejonowego w Krośnie Odrzańskim z dnia 31 sierpnia 2022 r., sygn. akt II W 316/20, pomimo zaistnienia po zapadnięciu tegoż wyroku negatywnej przesłanki procesowej w postaci przedawnienia karalności dwóch wykroczeń przypisanych wyżej wymienionemu obwinionemu, obligującej Sąd odwoławczy do uchylenia wyroku Sądu I instancji oraz umorzenia postępowania, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 104 § 1 pkt 7 k.p.w. i **wniósł** o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w Krośnie Odrzańskim i umorzenie postępowania, na podstawie art. 45 § 1 k.w. w zw. z art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w., z powodu przedawnienia karalności wykroczeń.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich jest oczywiście zasadna.

W myśl art. 45 § 1 k.w. karalność wykroczenia ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął rok; jeżeli w tym okresie wszczęto postępowanie, karalność wykroczenia ustaje z upływem 2 lat od zakończenia tego okresu. Z kolei, zgodnie z art. 5 § 1 pkt. 4 k.p.w. nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy nastąpiło przedawnienie orzekania.

Trafnie podniesiono w kasacji, iż przypisane D. K. dwa czyny wyczerpujące znamiona wykroczenia z art. 161 k.w. zostały popełnione w dniu 30 października 2020 r. Ich karalność, w realiach niniejszej sprawy, ustała więc w dniu 30 października 2023 r., to jest po zapadnięciu wyroku Sądu I instancji, a na etapie postępowania międzyinstancyjnego. Poza sporem jest, iż ujemna przesłanka procesowa w postaci przedawnienia karalności wykroczenia winna zostać uwzględniona przez sąd odwoławczy z urzędu, niezależnie od etapu postępowania (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 czerwca 2001 r., sygn. akt V KKN 49/99, LEX nr 51678, z dnia 3 grudnia 2012 r., sygn. akt III KK 41/12, LEX nr 1232834). Jednakże, Sąd Okręgowy w Zielonej Górze dokonując w niniejszej sprawie kontroli odwoławczej, nie dostrzegł z urzędu powyższej okoliczności i zamiast uchylić zaskarżony apelacją obwinionego wyrok Sąd Rejonowego w Krośnie Odrzańskim z dnia 31 sierpnia 2022 r., sygn. akt II W 316/20, oraz umorzyć przedmiotowe postępowanie, utrzymał go w mocy. Tym samym zapadły w dniu 30 listopada 2023 r. wobec D. K. wyrok Sądu Okręgowego w Zielonej Górze obarczony jest uchybieniem stanowiącym bezwzględną przyczynę odwoławczą, o której mowa w art. 104 § 1 pkt 7 k.p.w.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy, uwzględniając kasacyjny wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich, po uchyleniu z mocy art. 537 § 2 k.p.k. i art. 535 § 2 k.p.k, zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w Krośnie Odrzańskim z dnia 31 sierpnia 2022 r., sygn. akt II W 316/20, postępowanie, prowadzone przeciwko D. K. o czyny określone w art. 161 k.w., na podstawie art. 45 § 1 k.w. w zw. z art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. umorzył.

[PGW]

(r.g.)